

مجله علمی و ادبی

ادبی و سیاسی رسالهٔ اسبوعیه در

۳۱ نجی سنه

۲ ذی الحجه ۱۳۲۹

پنجشنبه

جزء عدد : ۱۲۲

اعیان ، صدر اعظم ، خالد ضیا بك

روما اعلام خطاباسندن چیچرو وظائف و قوانینه متعلق تألیفنده دیرکه :
« تسویه منازعاتك ایکی طریق واردر ، اولکیسی اقناع ، ایکنجیسی اجباردر ،
برنجیسی انسانه ، ایکنجیسی حیوانه یاقیشیر ، بوجهتله یالکگز صورت اقناع مثمر اولمازسه
طریق اجباره مراجعت ایتمک لازم کلیر »

چیچرونك بوقضیه حقوقیهسی دول واقوام آرهسنده وقوعه کلان منازعاتده
مابهالتطبیق اولمق اوزره موضوع بولندیفی حالده خصوصات اجتماعیه و سیاسیهیهده
قابل توفیقدر . بناءً علیه خالد ضیا بك اعیانلغلك احداث ایتدیکی نزاع - که
قانون اساسینك محافظه احکامی حرمتیه اعیان جانبندن واقع اولان براءتراض
محقندن منبعثدر . - صدر اعظم ایله اعیان آرهسنده بر مسئله قانونیه شکلی
آمشدر . بو حالده مسئله منازع فیهانك حل و دفعنده چیچرونك دستورینه اتباعاً
یا ایراد دلائل منطقیه ایله اعیانی اقناع ایتلی و یاخود جبر وشدتله طریق استبداده
کیرمیلیدر .

اعیانک - حسب الوظیفه - تعیین علل و اسباب ایله واقع اولان تفسیرینی عدم قبوله صدر اعظم تمرد اظهار ایدیور. تمرد، باطلده عناد و تجلید موافق عقل و صواب اولان حالتده نیتدر. بناءً علیه صدر اعظمک مکابر مدن بگده فرقی اولمان اقاویل- ضعیفیه سیله اعیانک استناد ایتدیکی قواعد اساسیه قارشیلانجه حق و باطل کنیدی تمامیله کوستریور، فقط صدر اعظم حتی قبول ایتمامکده مصر بولنیور.

انکاتره اعلام مشهوره سندن باقونک: « انسانی تمذیب ایچون قوانینی اگوب بوکک قدر فاحش حقسزاق اوله ماز. » قوی بومسئله یی لزومی قدر تنویر ایتمکده در.

چونکه قانون اساسینک مواد صریحه سیله استدلال ایدن اعیانه قارشی، صدر اعظم اوصریح مواد ی برطاقم تأویلات سفسطه آیات ایله موضوع اصلیسندن چیقارمق ایچون هر ماده یی، هر فقره یی، حتی هر کله یی اگوب بوکک باقونک قولنه ماصدق اولیور.

بومسئله ده هیئت اجراییه یا کلاش بریوله صایمشدر؛ چونکه: حقوقون دیرکه: « قوانین موضوعه نك تغییرنده غایت احتیاطی طاورانق و افکار عامه ایله هیئت اجتماعیه نك احتیاجات صحیحه سنی گوزتمک لازمدر، بواحتیاطه رعایت ایه و اجبدر. خصوصیه تغییرینه چالیشیلان قانون، نظام اجتماعی یی ترکیب ایدن قوانین اساسیه دن اولورسه ایکی قات و اجبدر. زیرا خلقلک اذهاننده حکومتلرینک دوام و ثباتی حقنده حصولی لابد اولان فکری آزادانغاه سبب اولور. »

اون بش کون واردرکه بوحادثه غریبه بومسئله مهمه شکلنده اوراق حواده سرمایه مقال اولمشدر. واقعا مسئلنک شکل حاضری مهمدر؛ فقط بواهمیتی هیئت اجراییه نك نابقانون اولان مداخله سی ایجاب و بلکه ایجاد ایتمشدر. مادامکه اعیانک قانون اساسی انجمنی باشده یورکیادیس افندی. اولدینی حالده غاریئل نورادونقیان و بحور افندیلرکی مملکتکمزجه علوم حقوقیه ده مفسر بیعدیل اطلاقه شایان مختصصر و حسین حلمی و صالح پاشالرکی احکام اساسیه نك محافظه سی امرنده عقل و منطقک ایجاباتندن بشقه هیچ برقوتک تأثیراته زبون اولملری شانلرندن اولمان مخلصر

ترکیب ایتمکده در ؛ و نفس الامرده ده بوگی مسائلده استحقاق تشریع و تفسیر هیئت اعیانه منحصردر . آراتق هیئت اجراییه نك بو باده استناد ایئدیکی قوت ، بر قوت منطقیه واقعا یه دکل بلکه بر قوت جبر و استبداد اولق لازم کلیر .

شوراسنی اعتراف ایتملی بزکده بومسئلهده غرضه لرك له و علمیده کی نشریات و ملاحظاتی صرہ سنده لطفی فکری بکک غرضه سبیلہ سرد ایئدیکی مطالعات ، سائر لریله قیاس قبول ایتمیه چک مرتبهده موافق منطق و حقوقدر . چونکه مع التأسف بزده کی ارباب نشریات آرد سنده بوگی مسائل حقوقیه ایله صورت خصوصیهده مشغول ، و بالخاصه متخصص قلم صاحب لری نوادردند . بوجهتله بز تشریح علی اربابنه ترك ایئدکدن صکره شوراسنی افاده ایله اکتفا ایدرزکده بومسئلهده نظر ادراک اوکنده تجلی ایدن شی ، بر حالت روحیه ایله حالت احتراصیهدر . حالت روحیه یی صدر اعظم حضرتلرینک پک قدیمدن بری بیلدیکمز خواص باطنه لری تجلی ایئدیریور . چونکه مشارالیه فطره مائل تفرّد و مکبر ددر . هر نه وقت برمسئلهده سوق طبیعی ایله معارض بولنور لر ایسه و لو نتیجه سی مغلوبیته منجر اولسون ، معارضهده ثبات معتادلریدر .

ثانیاً دائماً حائز اولدقلری مقامک محافظه استقلاللی یولنده اطوار متحکمانه ایله متحمس سدر لر . فرضاً بوکون ریاست اعیانده بولنش اولس لر ایدی ده خالد ضیاء بکک اعیانلغه تعیننه مثلاً سلف لری ، بو صورت مخلوطه ده — یعنی اعیانقله کتایی مزج و خلط ایتمک صورتیه — دلالت ایلش اولسه ایدی . ارباب اعتراضک قافله سالارانی شرفنی بی شبهه مشارالیه حضرتلری تفسیرینه حصر ایتملری محقق ایدی .

بناءً علیه ایکی هفتهدن بری جریان ایدن مباحثات و منازعاتی بونقطه نظر دن ، یعنی مشارالیه حضرتلرینک مضبوطمز اولان مشربلری نقطه سندن پک طبیعی بولدیلزمزگی ، داعیه مجوٹ عنانک قانونسرلغنه نظر آ نتیجه نتیجه غلبه نك ده اعیانده ، یعنی مدافع قانون اولان طرفده قالسی محققدر . زیرا بر هیئت تشریعیه نك فرد واحد مغلوبیتی اصول مشروطیتک استبداده مغلوبیتی دیمکدر که مملکت مزده ایکنجی دفعه اوله رق آتی گورمکدن ایسه بیك خالد ضیاء نك محروم مسند اعیان اولسی اولیدر .

نظر ادراك او كنده تجلی ایدن ایکی شیدن بری ده حالت احتراصیه در ، دیمش
ایك .

آنی ده مابین باش کاتبنده گورمکده یز . مادام که خالد ضیا بك بوگون مشتاقانی
عندنده غایه آمال اولان مابین باش کتابتیه کامیاب اولمشدر ، و او مقامده تأمین
ایتدیکی منافع و سامان ایجه حرمتلی بریکون طومشدر . آنکله اکتفا ایتلی .
و عملکنک شو حال ضجرتنده تابع احتراصات اولوبده نایجا بر صورتده غایله حرص
استقباله دو شماملی ایدی . چونکه خدمت خاصه سننده بولندیغی ذات هایون شاهانه یی
قانون قارشیسنده بویله بر موقع مشکله بولندیرمق دأب عبودیتسه یاقیشمازدی .
زیرا مشروطیتده ده اولسه خدمات خاصه ده بولنانلرک مرتبه سی ، مرتبه عبودیت
و ایجاباتی هر کارده اثبات عبودیتدر .

ابوالضیا

